

BRON: L. van Leengoed (C-mark)

Voorbeelden van bewonersinformatie:

1. Gebruiksaanwijzing leidingwaterinstallaties
2. Tekst voor het bewonersblad
3. Tekst bij aanvraag zelf aangebrachte voorzieningen (ZAV)

Gebruiksaanwijzing leidingwaterinstallaties (voorbeeld)

Beste bewoner,

De leidingwaterinstallatie in uw woning is met zorg aangelegd volgens Nederlandse normen en richtlijnen. Het hoofddoel van de leidingwaterinstallatie is om drinkwater te bezorgen op de verschillende tappunten in uw woning. Daarnaast zal het drinkwater in een warmwatertoestel worden verwarmd waarna ook het warm water wordt verdeeld over een aantal gebruikspunten in de woning.

Verantwoordelijkheden

Het Waterleidingbedrijf is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het drinkwater tot op het leveringspunt van uw woning. Meestal wordt de watermeter beschouwd als het leveringspunt. U kunt er op vertrouwen dat het drinkwater geleverd door het waterleidingbedrijf voldoet aan alle wettelijke eisen en dat de leidingwaterinstallatie in de woning is ontworpen en aangelegd volgens de hiervoor geldende normen. De waterkwaliteit wordt hierdoor zoveel mogelijk gewaarborgd. Na het leveringspunt wordt de kwaliteit echter mede bepaald door de gebruiksomstandigheden; hierdoor wordt de bewoner medeverantwoordelijk voor de waterkwaliteit.

Waarom deze gebruiksaanwijzing?

Deze is nodig omdat het water in de leidingwaterinstallatie - net als het pak melk uit de supermarkt - slechts een beperkte houdbaarheid heeft. Langdurige stilstand van water in de installatie in combinatie met een relatief hoge temperatuur - boven 25°C - kan de kwaliteit van leidingwater negatief beïnvloeden. Dat kunt u soms merken door veranderingen in geur, kleur en smaak van het water, maar soms merkt u er ook helemaal niets van.

Voorbeeld 1:

Als u een koperen leiding heeft in uw woning moet u er rekening mee houden dat bij langdurige stilstand van water er een klein deel van het koper op gaat lossen in het water. Het water krijgt hierdoor een beetje een "metaalsmaak". Alhoewel waterleidingbedrijven er door de behandeling van het drinkwater alles aan doen om dit proces zoveel mogelijk te beperken, kan bij te langdurige stilstand (> 1 week) de concentratie koper toch te hoog oplopen. Te hoge kopergehalten zijn schadelijk voor de volksgezondheid.

Voorbeeld 2:

Langdurige stilstand van water (> 1 week) in combinatie met een temperatuur boven de 25 °C vergroot de kans op groei van Legionellabacteriën in een leidingwaterinstallatie. De aanwezigheid van deze bacterie - en dat geldt overigens voor de meeste bacteriën - is over het algemeen niet merkbaar. De Legionellabacterie is de veroorzaker van de veteranenziekte, die in lichte vorm alleen maar griepverschijnselen geeft maar in de zware vorm een longontsteking kan veroorzaken. Besmetting met deze bacterie heeft plaats via de longen door inademing van zeer kleine waterdruppeltjes die worden verspreid in de lucht (waternevel). De bacterie groeit in water bij een temperatuur tussen 25 en 55 °C met een optimum tussen 30 en 40 °C. Onder 25 °C vindt vrijwel geen groei plaats en boven 55 °C wordt de bacterie gedood.

Hoe houdt u kwaliteitsveranderingen van het drinkwater beperkt?

Met een aantal algemene aandachtspunten voor u als gebruiker van de leidingwaterinstallatie, kunt u de kans op een kwaliteitsverslechtering van het water minimaliseren.

Weinig gebruikte tapkranen:

In elke woning zijn tapkranen te vinden die maar zelden worden gebruikt. Dit leidt tot langdurige stilstand van het water in het leidingdeel naar die tapkraan. Gaat u voor uzelf eens na welke tapkranen minder dan eens per week worden gebruikt? Wellicht de kraan bij de handwasbak op het toilet, de kraan bij de wastafel op de logeerkamer, de bidetmengkraan, de badmengkraan etc. Het is verstandig deze tapkranen regelmatig – bijvoorbeeld wekelijks bij het schoonmaken – door te spoelen. Dat geldt dan zowel voor de koud- als warmwaterkranen. Als u de kraan gewoon opendraait is een halve minuut over het algemeen voldoende. Bij verder weggelegen tapkranen (schuur, garage, zolder) kunt u de spoeltijd verlengen tot één minuut. Bij mengkranen kiest u de middelste stand zodat zowel de koud- als warm waterleidingen worden gespoeld. Bij thermostatische mengkranen laat u de temperatuurinstelling ongewijzigd op 38 °C.

Vakantie:

Bent u langer dan een week niet thuis geweest? Dan is het verstandig om op een aantal tapkranen het koude en warme water een minuut lang te laten stromen. Het gaat dan met name om die tapkranen waarvan u het water – bewust of onbewust – kunt binnenkrijgen door verneveling. Denkt u daarbij vooral aan de keukenkraan, de wastafelkraan, de

VOORLICHTING AAN DE BEWONER

douche, het bad, de whirlpool en – als u bij thuiskomst de tuin wilt gaan sproeien - beslist ook de gevelkraan. Laat het water rustig stromen en voorkóm dat u daarbij het water vernevelt. U kunt daartoe de douchekop onder water in een emmer houden of het sproeistuk er af halen. Ook bij de tuinslang op de gevelkraan is het van belang eventuele sproeistukken te verwijderen. Als u het water opvangt in een gieter kunt u het gerust gebruiken voor de planten.

Warmwatertoestel:

Veelal bent u zelf in staat om de temperatuur van het warmwatertoestel te regelen. Zorgt u er voor dat op alle tapkranen het warme water ten minste een temperatuur van 55 °C heeft. U kunt hier over het algemeen aan voldoen als u het warmwatertoestel afstelt op 60 °C. Overdrijf niet ! Te hoge temperaturen leiden tot verbrandingsgevaar en tot een verhoogde kans op kalkafzettingen in het voorraadvat, het leidingwatersysteem en de kranen. Raadpleeg ook uw gebruik- en onderhoudsinstructies van het warmwatertoestel en vraag uw onderhoudsmonteur om uw instelling te controleren.

Heeft u een afleverset voor stadsverwarming met warmwaterbereiding in uw meterkast? Gebruik dan de meterkast niet als opslagkast ! In verband met de afvoer van (overtollige) warmte mag de natuurlijke ventilatie van de meterkast niet worden verstoord.

Doe-het-zelf

Een aantal tips voor doe-het-zelvers:

- Gebruik alleen materialen met Kiwa-Keur die toegestaan zijn voor toepassing in leidingwaterinstallaties – dus bijvoorbeeld geen tuinslang -.
- Dop nooit leidingen zomaar af, maar probeer de gehele leiding te verwijderen door deze af te doppen zo dicht mogelijk bij de hoofdleiding. Een afgedopte leiding bevat stilstaand water waarin bacteriën kunnen gaan groeien. Dit kan mogelijk nadelige gevolgen hebben voor de rest van de installatie.
- Voorkom bij het aansluiten van een kleine elektrische keukenboiler dat de oude warmwater-leiding ter plaatse wordt afgedopt. Laat de warmwaterleiding eventueel in z'n geheel verwijderen door een erkend installateur. Daarnaast kunt u een hot-fill keukenboiler overwegen (zie www.milieucentraal.nl).
- Laat u adviseren over de benodigde terugstroombeveiliging bij het aansluiten van apparaten.
- Leg whirlpools en luxe badvoorzieningen bij voorkeur zodanig aan dat ze volledig leeg kunnen lopen en er geen water in blijft staan. Raadpleeg de gebruik- en onderhoudsinstructies van de leverancier.

Tuinslang

Een tuinslang die in de volle zon hangt kan flink opwarmen. Bij langdurige stilstand kunnen er zich onder invloed van de relatief hoge temperatuur bacteriën gaan ontwikkelen. Blootstelling aan dit water via kinderbadjes en tijdens het sproeien van de tuin is ongewenst. Om die reden wordt geadviseerd om in de zomerperiode een tuinslang - die niet dagelijks wordt gebruikt - eerst te spoelen. Hiertoe hangt u de slang zonder sproeistuk in een gieter en laat het water gedurende 1 minuut stromen. Dit water kunt u zonder problemen gebruiken voor de planten. Voor zover dat mogelijk is, kunt u natuurlijk ook na elk gebruik de tuinslang leeg laten lopen.

Tekst voor het bewonersblad (voorbeeld)

Tips bij terugkomst na vakantie:

Bent u langer dan een week op vakantie geweest, dan zijn de volgende tips van belang.

Als het drinkwater langer dan een week in de leidingen stilstaat dan kan de kwaliteit achteruitgaan. In stilstaand water kan er b.v. een verhoogde concentratie metalen aanwezig zijn of er kunnen zich bacteriën in de leidingen vermenigvuldigen. U kunt deze verschijnselen op een eenvoudige manier te niet doen.

- Laat alle kranen (warm en koud) even een minuut stromen. Denk ook aan punten die u niet regelmatig gebruikt (logeerkamer).
- Spoel speciaal de douche kop ook een minuut door met alleen warmwater. Om nevelvorming te voorkomen is het gewenst om de douche kop hierbij in een emmer met water te leggen.
- Laat de tuinslang op de gevelkraan ca. 5 minuten rustig doorstromen en voorkóm dat u daarbij het water vernevelt. Als u het water opvangt in een gieter kunt u het gerust gebruiken voor de planten.

N.B.: Om groei van Legionella bacteriën te voorkomen is het noodzakelijk om de temperatuur van het warmwatertoestel (boiler, geiser of combiketel) nooit lager dan 60 °C af te stellen.

Informatie bij aanvraag Z.A.V. (voorbeeld)

Indien u zelf wijzigingen aan de leidingwaterinstallatie aanbrengt dan moet u een aantal regels in acht nemen om te voorkomen dat de leidingwaterinstallatie onveilig wordt. Een aantal tips worden hier gegeven:

- Gebruik alleen materialen met Kiwa-Keur die toegestaan zijn voor toepassing in leidingwaterinstallaties.
- Dop nooit leidingen zomaar af, maar probeer de gehele leiding te verwijderen door deze af te doppen zo dicht mogelijk bij de hoofdleiding. Een afgedopte leiding bevat stilstaand water waarin bacteriën kunnen gaan groeien. Dit kan mogelijk nadelige gevolgen hebben voor de rest van de installatie. Denk hieraan in de volgende situaties:
 - verplaatsing tappunten in keuken;
 - verplaatsing tappunten in badkamer;
 - verplaatsing aansluiting wasmachine (b.v. van badkamer naar zolder);
 - verplaatsing warmwatertoestel (boiler, geiser, combiketel)
 - aanleg buitenkraan, kraan in schuur e.d..
- Voorkom bij het aansluiten van een kleine elektrische keukenboiler dat de oude warmwater-leiding ter plaatse wordt afgedopt. Laat de warmwaterleiding eventueel in z'n geheel verwijderen door een erkend installateur. Daarnaast kunt u een hot-fill keukenboiler overwegen (zie www.milieucentraal.nl).
- Laat u adviseren over de benodigde terugstroombeveiliging bij het aansluiten van apparaten.
- Leg whirlpools en luxe badvoorzieningen bij voorkeur zodanig aan dat ze volledig leeg kunnen lopen en er geen water in blijft staan. Raadpleeg de gebruik- en onderhoudsinstructies van de leverancier.